

Memo controle op de personele lasten geheel 2023

In dit controlememo staan de bevindingen van de interne controle en VIC op het proces personele lasten, in het proces 'Voeren Salarisadministratie', over het eerste halfjaar van 2023.

Controle aanpak

De controles voor het proces 'administreren van personeel' zijn uitgevoerd op basis van een risico-inventarisatie, procesbeschrijving, onderzoeken van beheersing van de risico's in opzet, het toetsen op bestaan en werking van de beheersmaatregelen, de interne controle in de lijn en de review door de verbijzonderde interne controle over de eerste helft van het jaar. Een toelichting op de gevolgde aanpak staat in het controleplan personeel.

Controle doelstellingen

Doel van deze controle is het vaststellen van de juistheid en rechtmatigheid van de personeelskosten. Conform het Interne Controleplan (IC Plan) van de gemeente Hilversum zijn de controledoelstellingen van de verbijzonderde interne controle:

- De toepassing van de bevoegdheden zoals vastgelegd in het organisatiebesluit, mandaatregeling, bevoegdhedenregister bij de besluitvorming over personeels- en salarismutaties.
- Kwaliteit IC (in de lijn) voor wat betreft de juiste toepassing van bevoegdheden, de juiste verwerking van personeels- en salarismutaties en berekening netto lonen en afdrachten.
- En het opvolgen van eventuele aanbevelingen van de VIC (intern) en externe accountant naar aanleiding van de interim- en jaarrekeningcontrole (kwaliteitsverbetering).

Deze controle is bedoeld om te toetsen of de risico's die horen bij de uitvoering van dit proces (zoals onrechtmatig uitbetalen, onjuiste verantwoording, onjuiste lonen uitbetalen) goed zijn afgedicht in het proces en niet voorkomen.

Werkzaamheden geheel 2023

Uitgevoerd zijn de volgende werkzaamheden:

- **Actualiseren procesmodel:** Het procesmodel is geactualiseerd en in nauw overleg met CCA uitgewerkt op basis van het procesmodel KCD. Hierbij een verdeling aangebracht naar 4 deelprocessen; verwerving personeel, verwerken mutatie verzoeken, einde dienstverband en salarisverwerking en uitbetaling. Op deze deelprocessen zijn controleplannen/werkprogramma's (controlepunten) bepaald en als checklist uitgewerkt. Deze procesmodellen en checklisten zijn ingevoerd in de audittool KCD en voor dit jaar geactualiseerd.
- **Cijferanalyse en aansluitingen Key2fin / E-HRM-Motion;**
 - a. In het 1^e halfjaar is in nauwe samenwerking met CCA vanuit de 2^e lijn (BC) een flinke stap gezet in het verder professionaliseren van de cijferanalyses op de salarisgegevens en periodieke aansluitingen tussen de loonadministratie (kostenverdeelstaat) en het financiële systeem. Deze analyses en aansluitingen worden maandelijks uitgevoerd. Eventuele verschillen en opvallende ontwikkelingen worden maandelijks onderbouwd met relevante documentatie.
 - b. Op basis van deze analyses zijn per kwartaal mutaties geselecteerd voor de detailcontroles (verwerving personeel, einde dienstverband, overige mutaties).
- **Lijncontroles:**

Voor de 4 deelprocessen (verwerven personeel, salarisuitbetaling, verwerken mutaties en einde dienstverband) zijn lijncontroles voorbereid. Het is niet mogelijk gebleken om de audittool KCD voor vastlegging van de lijncontrole te gebruiken. Hiervoor zijn aanpassingen in KCD nodig en dit wil op korte termijn niet lukken.
- **Deelwaarnemingen** (toets op werking) op de volgende processen:

Voor 1^e en 2^e kwartaal zijn voor de eerder genoemde deelprocessen detailcontroles uitgevoerd op 8 mutaties. Deze zijn gericht op het vaststellen van de juistheid en rechtmatigheid van de verwerkte mutaties. In totaal zal over geheel 2023, 16 mutaties beoordeeld worden. Dit is vanwege een meer systeemgerichte aanpak, waar de

analyse van het cijfermateriaal de kern vormt, aanzienlijk minder dan in voorgaande jaren (in 2022 waren dit nog 55 mutaties). Deze aanpak is afgestemd met de externe accountant.

- **Follow-up IT-audit E-HRM-Motion;** Voor dit jaar is nagegaan welke acties zijn ingezet om de aanbevelingen vanuit de IT-audit 2021 op te pakken.

Aanpak uit te voeren controle werkzaamheden (kwaliteitscontroles in de lijn)

Met de procescoördinator en teammanager is afgesproken dat twee medewerkers van de salarisadministratie, net zoals vorig jaar interne controles uitvoeren en een digitaal controledossier opbouwen. De Businesscontroller (2^e lijn van interne beheersing) zal hierop een 1^e review uitvoeren. CCA beoordeelt globaal deze review.

Bevindingen

Cijferanalyse en aansluitingen

In het 1^e halfjaar is in nauwe samenwerking met CCA vanuit de 2^e lijn (BC) een flinke stap gezet in het verder professionaliseren van de cijferanalyses op de salarisgegevens en de periodieke aansluitingen tussen de loonadministratie (kostenverdeelstaat) en het financiële systeem. Deze analyses en aansluitingen worden in beginsel per kwartaal uitgevoerd. Eventuele verschillen en opvallende ontwikkelingen worden onderbouwd met relevante documentatie. Deze analyse is uitgevoerd voor geheel 2023 en eventuele bijzonderheden zijn nader onderbouwd.

Naast dat deze aanpak effectiever is voor het opsporen van opvallende ontwikkelingen, heeft dit ook een positief effect op de omvang van de detailcontroles (deze is nu lager) en op de benodigde tijd voor het opstellen van het jaarrekeningdossier. Veel van die werkzaamheden zijn namelijk al gedurende het jaar uitgevoerd.

Lijncontroles

Voor de beoordeling of de geactualiseerde procesmodellen daadwerkelijk bestaan, is voor alle deelprocessen personeel een lijncontrole uitgevoerd. De lijncontroles hebben geen bijzonderheden aan het licht gebracht.

Deelwaarnemingen

Voor 2023 zijn voldoende detailcontroles op de deelprocessen uitgevoerd om een oordeel te kunnen geven over de juistheid en rechtmatigheid van de verwerking van personele mutaties. De interne controle is in beginsel uitgevoerd door de medewerkers van de SA (1^e lijn) met behulp van een checklist. Hierop is door de BC Personeel (2^e lijn) een 1^e review uitgevoerd. CCA heeft deze review op deelwaarnemingen globaal beoordeeld. Uit deze controles bleken geen onvolkomenheden of onjuistheden.

Conclusie

Op grond van de door ons uitgevoerde werkzaamheden (analyse en controle) concludeert CCA, dat:

- De getroffen beheersmaatregelen binnen de verwerkingsstromen van het proces in opzet de geïdentificeerde risico's (incl. de onderkende fraude risico's) ondervangen,
- Bij de beoordeling op het bestaan en werking van de in opzet getroffen beheersmaatregelen zijn geen onregelmatigheden aangetroffen, waarmee een volledige en juiste salarisadministratie voldoende is gewaarborgd.
- De interne controles worden regelmatig en volledig uitgevoerd, waarvan de resultaten en controledossiers zorgvuldig worden vastgelegd. Een review hierop heeft plaatsgevonden vanuit de BC (team F&C, 2er lijn IB). CCA heeft deze review globaal beoordeeld en dit heeft geen bijzonderheden opgeleverd.

Aanbevelingen

- Follow-up IT audit: meer prioriteit geven en de openstaande aanbevelingen volgend jaar afronden.